

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**О Н О В Л Е Н Н Я З М І С Т У , Ф О Р М Т А
М Е Т О Д І В Н А В Ч А Н Н Я І В И Х О В А Н Н Я
В З А К Л А Д А Х О С В І Т И**

Збірник наукових праць

Наукові записки
Рівненського державного гуманітарного університету

Випуск 6 (49)

Заснований в 1996 році

Рівне – 2013

ББК 74.20

О - 59

УДК: 37: 371: 372: 373: 374: 376: 378: 379

Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти: Збірник наукових праць.

Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Випуск 6 (49). — Рівне: РДГУ, 2013. — 210 с.

Збірник наукових праць містить статті з актуальних питань викладання іноземної мови за матеріалами доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні проблеми германського та романського мовознавства», проведеної Рівненським державним гуманітарним університетом, та з проблем вищої освіти за матеріалами міжнародної науково-методичної конференції «Вища освіта в Україні: проблеми та перспективи розвитку», яка відбулась у Луцькому національному технічному університеті.

Матеріали можуть бути корисними для науковців, практичних працівників, викладачів та студентів вищих, професійно-технічних і загальноосвітніх навчальних закладів.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Пальчевський Степан Сергійович – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Заступник головного редактора:

Янцур Микола Сергійович – кандидат педагогічних наук, професор (відповідальний редактор) (Рівненський державний гуманітарний університет).

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Бех Іван Дмитрович – доктор психологічних наук, професор, дійсний член НАПН України (Інститут проблем виховання АПН України);

Безкорвайна Ольга Володимирівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Вербець Владислав Володимирович – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Воробійов Анатолій Миколайович – кандидат педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Дем'янчук Анатолій Степанович – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член АНВШ України (Міжнародний економіко-гуманітарний університет ім. академіка Степана Дем'янчука);

Карпенчук Світлана Григорівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Коваль Ганна Петрівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Литвиненко Світлана Анатоліївна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Лісова Світлана Валеріївна – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член АПСН (Міжнародний економіко-гуманітарний університет ім. академіка Степана Дем'янчука);

Малафійк Іван Васильович – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Павелків Роман Володимирович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Петренко Оксана Борисівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Поніманська Тамара Іллівна – кандидат педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Руденко Володимир Миколайович – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський інститут слов'янознавства Київського славістичного університету);

Тищук Віталій Іванович – кандидат педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ямницький Вадим Маркович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Затверджено Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 4 від 26.04.2013 р.).

Збірник затверджений ВАК України як наукове фахове видання, в якому можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня доктора і кандидата наук з педагогіки (постанова Президії ВАК України №1-05/7 від 9.06.1999 р. та додатки до постанови ВАК України від 11.10. 2000 р. № 1 – 03/8 і від 30.03.2011 р. № 1 – 05/3).

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії. Рукописи рецензуються і не повертаються.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Остафова, 31. Рівненський державний гуманітарний університет

ISBN 966 — 7281 — 09 — 08.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2013

5. Ландэ Д. В. Поиск знаний в интернет. Профессиональная работа / Д. В. Ландэ/ – М.: Издательский дом «Вильямс», 2005. – 72 с.
6. Солдатенко М. Самостійна пізнавальна діяльність у контексті Болонського процесу / М. Солдатенко // Рідна школа. – 2005. – № 1. – С. 49-51.

И. Н. ЗАБИЯКА. ОСОБЕННОСТИ ВНЕДРЕНИЯ ИНТЕРНЕТ-ТЕХНОЛОГИЙ В ОРГАНИЗАЦИЮ САМОСТОЯТЕЛЬНОЙ РАБОТЫ ПРИ ИЗУЧЕНИИ ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА

Резюме. В статье раскрыты возможности использования Интернет-технологий при организации самостоятельной работы в процессе изучения иностранных языков. Автор утверждает, что такая инновационная технология позволяет преподавателю более автоматизировать индивидуальную работу каждого студента.

Ключевые слова: самостоятельная работа, информационные технологии, интернет – технологии.

I. M. ZABIYAKA. PECULIARITIES OF INTRODUCTION OF INTERNET TECHNOLOGIES IN ORGANIZING OF INDEPENDENT WORK WHILE STUDDING FOREIGN LANGUAGE

The summary. The possibilities of using Internet technologies in studying foreign languages for self-training are revealed in the article. The author proves that this innovative technology enables university teacher to automate individual work with every student.

Key words: self-training, information technologies, internet technologies.

Одержано редакцією 15.03.2013 р.

УДК: 378: [811: 008]: 159. 923

О. В. КАСАТКІНА

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ МОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ У КОНТЕКСТІ ДІАЛОГУ КУЛЬТУР

Резюме. Стаття присвячена діалогу культур як важливому компоненту сучасної інішомовної освіти, що надає навчальному процесу рис динамічності та забезпечує формування мовної особистості. Автор вказує на ефективні передумови реалізації діалогу культур у процесі викладання іноземних мов.

Ключові слова: діалог культур, мовна особистість, діалог, діалогізація навчання.

Постановка проблеми. Розширення культурних контактів між представниками різних націй потребує професійно підготованих людей, котрим необхідне не лише досконале володіння іноземними мовами, а й уміння цілеспрямовано спілкуватися з людьми, долаючи при цьому етнокультурно зумовлені обмеження. Міжкультурна взаємодія може сприяти процесу зближення етнічних культур, стимулювати їх розвиток і тим самим забезпечувати міжетнічну згоду та консолідацію суспільства. Такою формою взаємодії є діалог культур. Проблема розгортання діалогу культур є однією з визначальних для сучасного суспільства. Політичний контекст проблематики (необхідність збереження міжетнічного миру, забезпечення національної ідентифікації, знаходження місця країни в системі культурних і геополітичних координат тощо) зумовлює необхідність вироблення адекватної політики щодо регулювання міжетнічних відносин. Саме тому однією з особливостей навчання іноземних мов сьогодення є принцип взаємодії, що зумовлює пріоритетність міжособистісного діалогу, як універсального явища, що пронизує усі сфери життєдіяльності людини. Він є засобом людського буття і мислення, слугує способом пізнання духовно-ціннісних основ життя, світу та самого себе. Відповідно до переорієнтації вищої освіти на оволодіння іноземною мовою як засобом міжкультурного спілкування, навчальний діалог має стати засобом, що готує студентів до міжособистісних стосунків з представниками тих культур, мову яких вони вивчають.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Поняття діалогу культур утвердилося у сфері гуманітарних знань у ХХ ст. завдяки науковим пошукам В. С. Біблера та М. М. Бахтіна і сьогодні воно позиціонується як визначальний компонент міжкультурної комунікації. Подальшого висвітлення проблема здобула у наукових доробках Г. О. Балла, А. Г. Волинця, С. Ю. Курганова, В. Ф. Литовського, Л. О. Месеняшиної, І. М. Соломадіна та ін. Значний інтерес становлять наукові доробки Д. Антонюка, Я. Дашкевича, І. Дзюби, І. Кураса, О. Лановенка, О. Майбороди, А. Перотті, Ю. Римаренка, В. Сагатовського, Л. Шкляра, М. Шульги та інших дослідників. Незважаючи на велику кількість робіт, **метою статті** є вивчення проблеми ефективності реалізації діалогу культур у процесі викладання іноземних мов, які досі залишаються актуальними.

Завдання статті: визначити поняття “діалог культур” та “мовна особистість”; окреслити передумови реалізації діалогу культур у процесі викладання іноземних мов; визначити особливості процесу діалогізації навчання.

Виклад основного матеріалу. Як відомо, бар’єром для спілкування будь-яких суспільних відносин можуть бути політичні, світоглядні, моральні, релігійні, психологічні обмеження або заборони. Першим кроком на шляху подолання таких нагромаджень, звичайно, є діалог культур [3].

У наш час поняття “діалог культур” досить широко вживається. Під цим словосполученням розуміється “така форма і спосіб комунікації двох культур, коли кожна із сторін визнає іншу як рівну, виявляє до неї інтерес, визнає її відмінність, поважає її унікальність і водночас через пізнання і визнання характеристик іншої культури поглиблює уяву про себе, чіткіше усвідомлює себе, свої контури і якості, поглиблює самоідентичність” [8].

Філософський словник визначає “діалог культур” як: 1) процес спілкування культур, у ході якого має місце їх взаємна трансформація; 2) різновид міжкультурної взаємодії, що передбачає активний обмін змістом культур-контрагентів при збереженні ними своєї самобутності.

В. Г. Редько, О. С. Пасічник наголошують, що поняття “діалог культур” доцільно розглядати не в суто прямому значенні: здійснювати діалогічне спілкування з використанням відповідного соціокультурно спрямованого мовного та інформаційного матеріалу, а й фігурально, значно ширше, що передбачає таку організацію процесу навчання іншомовного спілкування, в якому на рівноправних позиціях співіснують види комунікативної діяльності, зміст яких містить інформацію про життєдіяльність країни, мова якої вивчається, і власної країни, громадянами якої є учні [5].

На думку В. В. Сафонові, принцип діалогу культур передбачає необхідність аналізу країнознавчого матеріалу з точки зору потенційних можливостей моделювання з його допомогою в навчальній аудиторії культурного простору, занурення в який будується за принципом кола культур і цивілізацій, що постійно розширюється. Цей принцип вимагає відповіді на питання про те, наскільки реально створюються умови для полікультурного та білінгвістичного розвитку суб’єктів навчання, для їхньої підготовки до виконання ролі культурного посередника в ситуаціях міжкультурного спілкування, для розвитку у них загальнопланетарного мислення, таких якостей, як культурна неупередженість, готовність до спілкування в іншому культурному середовищі, мовний та міжкультурний такт [6].

Дослідження світу спілкування свідчить про те, що стосунки між культурами можуть бути різними: а) утилітарне ставлення однієї культури до іншої; б) неприйняття однієї культури іншою; в) взаємодія, взаємозбагачення, тобто відношення культур між собою як рівноцінними суб’єктами. Перший тип відношення означає зречення від своєї самобутності, добровільне підпорядкування іншій культурі; наслідком другого типу відношень є егоцентричні культури, що замикаються на собі і не бажають мати справу з іншими культурами. Прогресивним типом відношень, що слугує розвитку людської цивілізації, є третій тип [7]. Він передбачає можливість збагачення та справжній синтез культур, при цьому межі їх своєрідності не порушуються а, навпаки, розширюються, що сприяє їх подальшому розвитку.

М. Шульга, доповнюючи думку М. Бахтіна, окреслює такі умови, які призводять до результативності діалогу: подолання егоцентризму кожної із сторін; визнання іншої сторони діалогу як рівноправного партнера; вияв толерантності і бажання почути і зрозуміти партнера; вияв сумніву щодо основ, принципів власної позиції; визнання за партнером права мати іншу картину світу й інший сенс буття; розгляд досвіду іншої сторони як знання, що розширює горизонт власного буття [9].

Навчання в контексті діалогу культур має відповідати культурі свого часу, в процесі навчання необхідно навчати працювати з інформацією, підсилювати діалогічний характер гуманітарної освіти, здійснювати культурологічний підхід до освіти. Про ці важливі моменти сьогодення в освіті неодноразово зазначали О.Г. Асмолов, Г.О. Балл, В.Ф. Литовський та інші.

Культурологічно зумовлене навчання характеризується як таке, що забезпечує розвиток особистості, підтримку її індивідуальності, повноцінне задоволення її освітніх, професійних, духовних, життєвих, культурних потреб та запитів, надає особистості вибір способів самореалізації в культурно-освітньому просторі, а однією з основних функцій цього процесу є культуurstворююча, що забезпечує збереження, передачу, відтворення і розвиток культури засобами мови [2].

О. Л. Пахомова зауважує, що культурологічна підготовка – це система психолого-педагогічного забезпечення процесу професійного становлення, засвоєння культурологічних знань і вмінь, обумовлених гуманістичними ціннісними орієнтаціями, взаємозумовленої їх єдності, культурологічної спрямованості навчальних діалогів та підвищення культуромісткості змісту навчання у ВНЗ, домінування діалогічного спілкування як форми здійснення суб’єкт - суб’єктної взаємодії викладача і студента [4].

Метою навчання, таким чином, повинен стати розвиток мовної особистості, тобто такої особистості, яка, згідно з І. Н. Гореловим, та К. Ф. Седовим розглядається з точки зору її здатності виконувати мовленнєві дії – породження і сприймання висловлювання.

Поняття “мовна особистість” передбачає розгляд кожного носія мови як унікального суб’єкта мовлення. З цього положення М. В. Бастун вважає за можливе зробити наступні висновки, що стосуються культурологічно орієнтованого підходу до навчання: 1) процес навчання повинен бути спрямований на те, щоб навчити студента бачити в партнері по комунікації передусім особистість; 2) студент для викладача постає як унікальна «мовна особистість», котрій він допомагає розвиватися; 3) викладач для студента також має постати як мовна особистість. Таке ставлення до іншої людини і до співрозмовника кожним з учасників спілкування може бути одним із джерел побудови образу власного «Я» [1].

З метою розвитку компетентної мовної особистості під час здійснення навчального процесу на занятті англійської мови необхідно здійснювати діалогізацію навчання.

Згідно з О. Л. Пахомовою, діалог сьогодні постає як пріоритетний принцип освіти. Діалогічність освітнього процесу може бути охарактеризована особливими взаємопересічними комунікативними зв’язками, що є одночасно ієрархічно обумовленими рівнями спілкування, тобто, перебуваючи в такому діалозі систематично, особистість збагачує свою особистісну культуру [4].

“Я-образ” культури в процесі взаємодії викладача і студента прослідковується на рівні взаємодії суб’єктів і передбачає діалог образів культур. Діалог у такій ситуації стає провідним, пріоритетним і завдання

викладача надати співрозмовнику (студенту) можливість бути включеним у культуру через діалогічне спілкування. Так здійснюється діалогічність змісту освіти і професійного становлення через засвоєння в діалозі професійних знань, світоглядних професійних настановлень, формування культури мислення і спілкування [4].

Висновки. Побудова процесу навчання іноземних мов у формі діалогу культур надає йому рис динамічності, під якою розуміємо поступове представлення соціокультурної інформації упродовж усього періоду навчання, що охоплює найважливіші трансформації в цій культурі та її взаємодію з культурою студентів [8]. Саме тому, при вивченні іноземної мови у ВНЗ слід враховувати національно-культурну специфіку процесу спілкування, що найбільш яскраво ідентифікує особистісні цінності співрозмовників і сприяє комунікативному комфорту та успішному комунікативному результату. Діалого-культурологічний підхід забезпечує стан захопленості, творчої ініціативи, високу внутрішню мотивацію, значно збільшує інтенсивність засвоєння знань, умінь і досвіду ділових, культурних, духовних відносин, що сприяє формуванню у студентів соціокультурно прийняттого стилю спілкування, допомагає правильно трактувати явища культури.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бастун М. В. Діалогічні методи розвитку культурологічно орієнтованої комунікації / М. В. Бастун // Діалогічність як форма існування і розвитку особистості / за заг. ред. Г.О. Балла, М.В. Папучі. – Ніжин, 2007. – С. 178-194.
2. Глазкова І. Я. Навчальний діалог як засіб формування навичок критичного мислення / І. Я. Глазкова // Збірник наукових праць Бердянського державного педагогічного університету (Педагогічні науки). – 2008. – № 4. – С. 57-62.
3. Ляпіна Л. А. Діалог культур у контексті консолідації українського поліетнічного суспільства [Електронний ресурс] / Л. А. Ляпіна, О. С. Ляпіна. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vonu_sip/.../str_737-742.pdf. – Назва з екрану.
4. Пахомова О. Л. Особливості розвитку діалогічного спілкування у майбутніх психологів / Ольга Леонідівна Пахомова // Актуальні проблеми психології: зб. наук. праць. – 2009. – Т. VII: Екологічна психологія. – Ч. 2. – С. 86-89.
5. Редько В. Г. Засоби реалізації діалогу культур у змісті шкільних підручників з іноземних мов [Електронний ресурс] / В. Г. Редько, О. С. Пасічник // Науковий блог НаУ «Острозька Академія». – Режим доступу: naub.ua.edu.ua/.../zasoby-realizatsiji-dialohu-kultur-u-zmisti-shkilny. – Назва з екрану.
6. Сафонова В. В. Изучение языков международного общения в контексте диалога культур и цивилизаций / В. В. Сафонова. – Воронеж: Истоки, 1996. – 237 с.
7. Скубішевська Т. С. Роль мовних стратегій у міжкультурній комунікації / Т. С. Скубішевська // Мультиверсум. Філософський альманах. – 2004. – № 43. – С. 57-64.
8. Шульга М. О. Формула злагоди – діалог культур / М. О. Шульга // Віче. – 1997. – № 1. – С. 33-37.

Е. В. КАСАТКИНА. ОСОБЕННОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ ЯЗЫКОВОЙ ЛИЧНОСТИ В КОНТЕКСТЕ ДИАЛОГА КУЛЬТУР

Резюме. Статья рассматривает диалог культур как неотъемлемый компонент современного иноязычного образования, который способствует динамичности учебного процесса и формированию языковой личности. Автор определяет эффективные предпосылки реализации диалога культур в процессе преподавания иностранных языков.

Ключевые слова: диалог культур, языковая личность, диалог, диалогизация обучения.

O. V. KASATKINA. PECULIARITIES OF FORMING LINGUISTIC PERSONALITY IN THE CONTEXT OF INTERCULTURAL DIALOGUE

The summary. The article deals with the intercultural dialogue as an indispensable component of modern FL education. It makes educational process more dynamic and is vital for developing linguistic personality. The author defines efficient backgrounds of implementing the principle of intercultural dialogue in studying process.

Key words: intercultural dialogue, language (linguistic) personality, dialogue, learning dialogizing.

Одержано редакцією 18.03.2013 р.

УДК: 378. 147. 016: 811

О. С. КОЧУБЕЙ

ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ УСНОЇ ПЕРЕКЛАДАЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ-ФІЛОЛОГІВ

Резюме: Статтю написано на основі глибокого вивчення механізмів формування усної перекладацької діяльності студентів-філологів. Статтю присвячено проблемам мовної особистості в лінгвістиці та використанню цих поглядів в практиці викладання іноземної мови. Риторика методики навчання обговорюється поєднано з формуванням лінгвістичних здібностей особистості.

Ключові слова: переклад, психологічні механізми, текст, компетенція, компетентність, аудіювання, сприймання.

Постановка проблеми. Одним із центральних положень, визначених у Національній доктрині розвитку освіти в Україні в 21 столітті, є створення умов для підготовки вчителів, здатних практично втілювати нові

З М І С Т

Розділ 1. ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У КОНТЕКСТІ ОСОБИСТІСНО ЗОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ ТА ДІАЛОГУ КУЛЬТУР.	3
ПЕРЕДМОВА.	3
<i>Антоненко Н.Є.</i> Навчання іноземної мови у світлі теорії множинного інтелекту Г. Гарднера.	4
<i>Безкоровайна О.В.</i> Інтерактивні технології навчання іноземної мови у контексті парадигми особистісно зорієнтованої освіти.	6
<i>Бігунова С.А., Зубілевич М.І.</i> Використання символічних власних імен-антропонімів при вивченні лексичних одиниць.	11
<i>Бойко Н.Г.</i> Засоби формування міжкультурної компетенції учнів на уроці іноземної мови в середній школі.	14
<i>Ветрова І.М.</i> Контекстний підхід у навчанні майбутніх учителів іноземної мови.	17
<i>Воробйова Л.М.</i> Мовленнєве спілкування як засіб навчання іноземної мови.	21
<i>Гасва Н.І.</i> Методична організація вправ для навчання читання за принципом типології.	23
<i>Горобець І.А.</i> Формування особистісної культури викладача іноземної мови в контексті діалогічного мислення.	26
<i>Гронь Л.В.</i> Організація підготовчої роботи до вільного переказу іншомовного тексту.	28
<i>Губіна А.М.</i> Проблеми розвитку креативності у студентів технічних спеціальностей засобами технології проектування.	31
<i>Джавва Н.А.</i> Робота з літературними текстами на занятті з німецької мови як іноземної.	34
<i>Дзюбишина Н.Б.</i> Стратегії навчання іноземних мов як лінгводидактична проблема.	36
<i>Забіяка І.М.</i> Особливості впровадження інтернет-технологій в організацію самостійної роботи при вивченні іноземної мови.	40
<i>Касаткіна О.В.</i> Особливості формування мовної особистості у контексті діалогу культур.	43
<i>Кочубей О.С.</i> Шляхи формування усної перекладацької компетентності студентів-філологів.	45
<i>Лавриненко О.Л.</i> Гендерні особливості мовних якостей студентів у процесі викладання іноземної мови.	49
<i>Лобанова С.І.</i> Взаємозв'язок між особливостями навчально-виховної системи та природним і соціальним середовищем у римському суспільстві родового періоду.	52
<i>Мазурок О.М.</i> Мотиваційно-сміслова готовність майбутнього вчителя іноземної мови до виконання професійної діяльності.	55
<i>Мартинюк А.П.</i> Психолого-педагогічна проблема формування комунікативних навичок у студентів технічних спеціальностей засобами методу проекту на заняттях з іноземної мови.	57
<i>Мезін В.Г.</i> Назви вправ у навчанні англійської мови.	60
<i>Михальчук Н.О., Івашкевич Е.З.</i> Комунікативно зорієнтоване навчання підлітків іноземної мови: теоретико-методологічний дискурс.	63
<i>Моїсєєва О.С.</i> Формування професійної культури майбутнього вчителя іноземної мови.	68
<i>Михальчук Ю.О.</i> Використання терапевтичної метафори (притчі) у професійній підготовці менеджера.	70
<i>Мороз Л.В., Трофімчук В.М.</i> Комунікативна методика навчання іноземної мови студентів професійно-природничого спрямування.	74
<i>Набочук О.Ю.</i> Становлення екологічної культури майбутнього педагога в сучасних умовах функціонування вищої освіти.	77
<i>Павловська Л.О.</i> Застосування методу логіко-семіотичних опозицій у прагмасемантичному вивченні вербальних формул побажань різноструктурних мов.	81
<i>Палій В.П.</i> Особливості взаємодії лексики та граматики в навчанні французької мови.	84
<i>Перішко І.В.</i> Роль іноземної мови у процесі професійної підготовки менеджерів з туризму.	86
<i>Середюк Л.А.</i> Моделювання мовленнєвих ситуацій на уроках іноземної мови як фактор інтенсифікації навчання.	88
<i>Станіславчук Н.І.</i> Відбір англомовного країнознавчого текстового матеріалу для формування усномовленневої компетенції старшокласників.	91
<i>Столярчук О.В.</i> Ділова гра на уроках німецької мови як засіб професійного самовираження старшокласників у загальноосвітніх навчальних закладах у контексті особистісно зорієнтованого підходу.	93
<i>Третьякова К.В.</i> Формування самоосвітньої компетенції в процесі вивчення латинської мови.	96
<i>Фрідріх А.В.</i> Формування крос-культурної компетентності студентів-філологів у контексті діалогу культур.	98
<i>Шовковий В.М.</i> Система навчання класичних мов у контексті загальної теорії систем.	101
<i>Шульжук Н.В.</i> Пріоритетні підходи до вивчення мовних одиниць в аспекті сучасних наукових лінгвістичних парадигм.	104
<i>Юрків А.Я.</i> Педагогічні засади здійснення категорії оцінки та способів її вираження у сучасній французькій мові.	108

<i>Яцюрик А.О.</i> Теоретико-методичні засади вивчення особистісних корелятивів креативності людини.	110
Розділ 2. ВИЩА ОСВІТА В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ.	113
ПЕРЕДМОВА.	113
<i>Білоус Т.Л.</i> Залежність рівня підготовленості майбутніх працівників органів внутрішніх справ до професійної діяльності від їх емоційного стану.	113
<i>Варецька О.В.</i> Розвиток соціальної компетентності вчителя початкових класів в умовах соціокультурного середовища сільської школи.	118
<i>Горобець Т.В., Шкоба В.А.</i> Модель організаційно-методичного забезпечення практики студентів педагогічного коледжу відділення «Музичне мистецтво» в дошкільних навчальних закладах.	123
<i>Гулай О.І.</i> Акмеологічні та синергетичні засади неперервного навчання майбутніх будівельників.	126
<i>Димар Н.М., Поліник С.І., Романенко О.В.</i> Значення біоетики у формуванні природничо-наукової компетенції при вивченні біології.	131
<i>Долуда А.В.</i> Формування цілей навчання проектуванню харчових підприємств майбутніх інженерів-технологів.	134
<i>Єршова Л.М.</i> Формування системи виховних ідеалів міщанського стану підросійської України.	136
<i>Зарицька А.А.</i> Сутність та структура готовності до професійної самореалізації майбутнього вчителя музики.	141
<i>Ільмінська О.О.</i> Структурування змісту навчання майбутніх інженерів-технологів з технології хлібобулочних виробів.	144
<i>Кирмач Г.А.</i> Цінність іншої людини: аналіз поняття.	147
<i>Козіброцький С.П., Файдевич В.В.</i> Технологія конструювання навчального процесу фізичної культури.	152
<i>Козяр М.М., Сасюк З.К.</i> Опорні кресленики як ефективний інноваційний засіб вивчення правил нанесення розмірів.	154
<i>Колосова Л.М.</i> Організаційно-педагогічні умови підвищення ефективності управління професійним розвитком методистів районних (міських) науково-методичних установ.	158
<i>Кравчук М.Г., Головченко О.В., Жгут О.А., Романенко О.В.</i> Реалізація принципу наступності в процесі засвоєння базових біологічних знань студентами-медиками.	161
<i>Лепкий М.І., Подоляк В.М., Саварин П.В.</i> Оцінка готовності студентів-магістрів вищого технічного навчального закладу до педагогічної діяльності.	165
<i>Олексів Н.А.</i> Теоретичні засади організації самостійної роботи студентів вищих технічних навчальних закладів.	167
<i>Павленко О.М.</i> Проблема джазової імпровізації у змісті інструментально-виконавської підготовки майбутнього вчителя музики.	171
<i>Падалко А.М., Падалко Н.Й.</i> Педагогічні аспекти міжпредметної взаємодії в процесі багаторівневої підготовки майбутніх інженерів-електриків.	173
<i>Полухтович Т.Г.</i> Участь вищої освіти України в Болонських перетвореннях.	177
<i>Поніманська Т.І.</i> Динаміка формування готовності студентів до гуманістичного виховання дітей старшого дошкільного віку.	179
<i>Потапюк Л.М., Потапюк І.П.</i> Докторські програми як складова модернізації системи вищої освіти в Україні.	186
<i>Романовська Т.І., Левчук Н.І.</i> Організація освіти у вищій школі.	189
<i>Руда О.Ю.</i> Деякі аспекти інтеграції знань студентів у процесі вивчення біологічних дисциплін у медичних вищах.	191
<i>Триндюк В.А.</i> Академічна мобільність студентської молоді Волині: проблеми та перспективи розвитку.	193
<i>Щербініна О.М.</i> Методологічні засади інструментально-виконавської підготовки музиканта-педагога в системі мистецької освіти.	196
<i>Янцур М.С.</i> Профорієнтаційна підготовка майбутніх педагогів у системі вищої освіти.	199
<i>Відомості про авторів.</i>	206